

Oktatási Hivatal

**Jelentés a Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer
alkalmazásáról a 2008/2009. tanévben**

2009. január

1. Jogszabályi háttér

A 17/2008. (V. 9.) OKM rendelet a 2008/2009. tanév rendjéről írja elő a Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer (Difer) alkalmazását.

Az említett rendelet 8. § (5) bekezdése szerint a tanuló eltérő ütemű fejlődéséből, fejlesztési szükségleteiből fakadó hátrányoknak a csökkentése, továbbá az alapkészségek sikeres megalapozása és kibontakoztatása érdekében az általános iskolák igazgatói felmérik azon első évfolyamos tanulók körét, akiknél az óvodai jelzések, illetve a tanév kezdete óta szerzett tapasztalatok alapján az alapkészségek fejlesztését hangsúlyosabban kell a későbbiekben támogatni, és ezért az osztálytanító indokoltnak látja az azt elősegítő pedagógiai tevékenység megalapozásához a Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer alkalmazását.

A rendelet szerint az érintett tanulók körének felmérését 2008. október 15-éig kellett elvégezni. Az igazgatónak 2008. október 31-éig – az Oktatási Hivatal (továbbiakban: OH) által közzétett formanyomtatvány alkalmazásával – jelenteni kellett az érintett tanulók létszámát. A létszám jelentését követően a vizsgálatokat az érintett tanulókkal 2008. december 12-éig kellett elvégezniük az iskoláknak.

2. Az adatbegyűjtés előkészítése

Az adatbegyűjtés előkészítéséhez az OH Közoktatás-értékelési Programok Főosztály Közoktatási Koordinációs Osztálya a Közoktatási Információs Irodától szerezte be azon intézmények jegyzékét, amelyek a közoktatási nyilvántartás szerint bármely telephelyükön általános iskolai feladatot látnak el. Az így megkapott intézménylista **2 487 intézményt** tartalmazott.

A jogszabályban meghatározott adatközléshez az OH által közzétett formanyomtatványt kellett használni, ennek kitöltéséhez valamennyi általános iskolai feladatot ellátó intézménynek használatba kellett vennie egy, a Difer adatbegyűjtéshez kifejlesztett **on-line adatközlő felületet** a [www.kir.hu\Difer/adatszolgaltatas](http://www.kir.hu/Difer/adatszolgaltatas) címen.

Az adatközlésben érintett intézményeket **2008. október 1-jén** a Közoktatási Információs Iroda levelező rendszerén keresztül kiküldött elektronikus levélben **tájékoztatottuk a Difer adatbegyűjtésről**, az adatszolgáltatáshoz használható programfelület címéről. A tájékoztató levél természetesen folyamatosan elérhető volt az OH honlapján is.

A program használatához részletes felhasználói útmutatót készítettünk, amelyet a programba belépve érthettek el, nyomtathattak ki az intézmények.

3. Az adatbegyűjtés folyamata

Az adatbegyűjtés **2008. október 1-jén** kezdődött. Ettől az időponttól kezdve nyitotta meg az OH az érintett intézmények számára az on-line adatközlő felületet. Az adatközlő felület elmúlt tanévben kialakított felületén jelentős változtatásokra nem volt szükség. Az adatközlő felület használatához a részletes felhasználói útmutatón túl folyamatos ügyfélszolgálatot is biztosítottunk az OH regionális igazgatóságain és az OH Közoktatás-értékelési Programok Főosztály Közoktatási Koordinációs Osztályán.

A vizsgálatokat az intézményeknek a kiválasztott tanulókkal 2008. december 14-éig kellett elvégezniük. Az intézményeknek kiküldött tájékoztató levélben kértük, hogy az elvégzett vizsgálatokat dokumentálják és irattározzák.

A Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszerrel már nem rendelkező (pl. a 2001-ben, vagy 2004-ben megkapott mérőanyag elveszett, megsemmisült) iskoláknak az OH tájékoztatást adott a mérőeszköz újbóli beszerzésével kapcsolatban.

4. Az adatok feldolgozása

Az adatbegyűjtés eredményeinek feldolgozását követően **2 293** intézmény által szolgáltatott adatot összesítette az OH.

Az intézmények számának csökkenését az okozta, hogy számos intézmény esetében összevonás történt, azonban a tájékoztató levél kiküldésének időpontjában a Közoktatási Információs Iroda adatbázisában még önálló intézményként szerepeltek. Ezen intézmények mindegyikét felszólítottuk, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket a Közoktatási Információs Iroda intézményi nyilvántartásának módosítása érdekében.

Ugyancsak csökkentette a feldolgozandó intézményi adatok számát az a 65 - általános iskolai feladatot ellátó - iskola, ahol nincs a mérésben érintett első évfolyam.

4.1. Országos adatok

Országos szinten 2 293 intézményben 98 344 tanulónál végezhetők volna el a rögzített adatok alapján a mérést. Ebből **2 037 (88,8%) intézményben 30 431 (30,9%) tanulónál tervezik a mérőanyag alkalmazását.**

A 4 974 osztályból 4 298 osztályban (86,4%) mérnek legalább egy tanulót, 673 osztály (13,5%) esetében valamennyi tanulóra (11 087 fő) kiterjesztik a vizsgálatot.

A rendelkezésre álló adatok alapján 256 intézményben (11,2%) egyetlen diáknál sem tartották indokoltnak a Difer mérőeszköz alkalmazását.

4.2. Regionális adatok

4.2.1. Nyugat-dunántúli régió (01)

Regionális szinten 271 intézményben 9 023 tanulónál végezhetők volna el a rögzített adatok alapján a mérést. Ebből **230 (84,9%) intézményben 2 101 (23,3%) tanulónál tervezik a mérőanyag alkalmazását.**

Az 508 osztályból 411 osztályban (80,9%) mérnek legalább egy tanulót, 39 osztály (7,7%) esetében valamennyi tanulóra (458 fő) kiterjesztik a vizsgálatot.

A rendelkezésre álló adatok alapján 41 intézményben (15,1%) egyetlen diáknál sem tartották indokoltnak a Difer mérőeszköz alkalmazását.

4.2.2. Közép-dunántúli régió (02)

Regionális szinten 287 intézményben 10 577 tanulónál végezhetnék volna el a rögzített adatok alapján a mérést. **Ebből 254 (88,5%) intézményben 3 811 (36,0%) tanulónál tervezik a mérőanyag alkalmazását.**

Az 560 osztályból 487 osztályban (87,0%) mérnek legalább egy tanulót, 94 osztály (16,8%) esetében valamennyi tanulóra (1 739 fő) kiterjesztik a vizsgálatot.

A rendelkezésre álló adatok alapján 33 intézményben (11,5%) egyetlen diáknál sem tartották indokoltnak a Difer mérőeszköz alkalmazását.

4.2.3. Dél-dunántúli régió (03)

Regionális szinten 218 intézményben 9 158 tanulónál végezhetnék volna el a rögzített adatok alapján a mérést. **Ebből 197 (90,4%) intézményben 2 922 (31,9%) tanulónál tervezik a mérőanyag alkalmazását.**

Az 508 osztályból 444 osztályban (87,4%) mérnek legalább egy tanulót, 73 osztály (14,4%) esetében valamennyi tanulóra (1 084 fő) kiterjesztik a vizsgálatot.

A rendelkezésre álló adatok alapján 21 intézményben (9,6%) egyetlen diáknál sem tartották indokoltnak a Difer mérőeszköz alkalmazását.

4.2.4. Észak-magyarországi régió (04)

Regionális szinten 341 intézményben 13 449 tanulónál végezhetnék volna el a rögzített adatok alapján a mérést. **Ebből 310 (90,9%) intézményben 4 027 (29,9%) tanulónál tervezik a mérőanyag alkalmazását.**

A 718 osztályból 631 osztályban (87,9%) mérnek legalább egy tanulót, 86 osztály (12,0%) esetében valamennyi tanulóra (1 111 fő) kiterjesztik a vizsgálatot.

A rendelkezésre álló adatok alapján 31 intézményben (9,1%) egyetlen diáknál sem tartották indokoltnak a Difer mérőeszköz alkalmazását.

4.2.5. Észak-alföldi régió (05)

Regionális szinten 362 intézményben 17 163 tanulónál végezhetnék volna el a rögzített adatok alapján a mérést. **Ebből 339 (93,6%) intézményben 5 968 (34,8%) tanulónál tervezik a mérőanyag alkalmazását.**

A 829 osztályból 751 osztályban (90,6%) mérnek legalább egy tanulót, 128 osztály (15,4%) esetében valamennyi tanulóra (2 366 fő) kiterjesztik a vizsgálatot.

A rendelkezésre álló adatok alapján 23 intézményben (6,4%) egyetlen diáknál sem tartották indokoltnak a Difer mérőeszköz alkalmazását.

4.2.6. Dél-alföldi régió (06)

Regionális szinten 243 intézményben 12 511 tanulónál végezhetnék volna el a rögzített adatok alapján a mérést. **Ebből 216 (88,9%) intézményben 3 674 (29,4%) tanulónál tervezik a mérőanyag alkalmazását.**

A 613 osztályból 532 osztályban (86,8%) mérnek legalább egy tanulót, 71 osztály (11,6%) esetében valamennyi tanulóra (1 232 fő) kiterjesztik a vizsgálatot.

A rendelkezésre álló adatok alapján 27 intézményben (11,1%) egyetlen diáknál sem tartották indokoltnak a Difer mérőeszköz alkalmazását.

4.2.7. Közép-magyarországi régió (07)

Regionális szinten 571 intézményben 26 463 tanulónál végezhetnék volna el a rögzített adatok alapján a mérést. **Ebből 491 (86,0%) intézményben 7 928 (30,0%) tanulónál tervezik a mérőanyag alkalmazását.**

Az 1 238 osztályból 1 042 osztályban (84,2%) mérnek legalább egy tanulót, 182 osztály (14,7%) esetében valamennyi tanulóra (3 097 fő) kiterjesztik a vizsgálatot.

A rendelkezésre álló adatok alapján 80 intézményben (14,0%) egyetlen diáknál sem tartották indokoltnak a Difer mérőeszköz alkalmazását.

4.2.8. Összesítő táblázatok

5. Összehasonlítás a korábbi évek Difer vizsgálatának adataival

2008/2009. tanév						
Régió	Intézmények száma	Legalább egy osztályban mérő intézmények száma	% az összes intézményhez képest	Tanulók száma	Difer rendszerrel mért tanulók száma	% az összes tanulóhoz képest
01	271	230	84,9%	9 023	2 101	23,3%
02	287	254	88,5%	10 577	3 811	36,0%
03	218	197	90,4%	9 158	2 922	31,9%
04	341	310	90,9%	13 449	4 027	29,9%
05	362	339	93,6%	17 163	5 968	34,8%
06	243	216	88,9%	12 511	3 674	29,4%
07	571	491	86,0%	26 463	7 928	30,0%
Országos	2 293	2 037	88,8%	98 344	30 431	30,9%

2008/2009. tanév						
Régió	Összes osztály	Legalább 1 főt mérő osztályok száma	% az összes osztály számhoz képest	Valamennyi tanulót mérő osztályok száma	% az összes osztály számához képest	Valamennyi tanulót mérő osztályokban a tanulók száma
01	508	411	80,9%	39	7,7%	458
02	560	487	87,0%	94	16,8%	1 739
03	508	444	87,4%	73	14,4%	1 084
04	718	631	87,9%	86	12,0%	1 111
05	829	751	90,6%	128	15,4%	2 366
06	613	532	86,8%	71	11,6%	1 232
07	1 238	1 042	84,2%	182	14,7%	3 097
Országos	4 974	4 298	86,4%	673	13,5%	11 087

Az országos adatok összehasonlítása

Megnevezés	Országos adatok				
	2004	2006	2007	2008	Változás
Hány tanulóval végezhetnék volna el a vizsgálatot? (fő)	93 708	97 086	100 016	98 344	-1,7%
Hány tanulóval tervezik a mérőanyag használatát? (fő)	31 391	28 054	29 722	30 431	2,4%
A mért tanulók aránya (%)	33,5%	28,9%	29,7%	30,9%	1,2%
Osztályok száma összesen (db)	4 859	5 251	5 039	4 974	-1,3%
Mérésben érintett osztályok száma (db)	4 466	4 683	4 317	4 298	-0,4%
A mérésben érintett osztályok aránya (%)	91,9%	89,2%	85,7%	86,4%	0,7%
Osztályok száma, amelyben valamennyi tanulót mérjük (db)	722	413	635	673	6,0%
Osztályok aránya, amelyben valamennyi tanulót mérjük (%)	14,9%	7,9%	12,6%	13,5%	0,9%

A regionális adatok összehasonlítása

Megnevezés	01-es régió				Változás
	2004	2006	2007	2008	
Hány tanulóval végezhetnék volna el a vizsgálatot? (fő)	8 893	8 635	9 021	9 023	0,0%
Hány tanulónál tervezik a mérőanyag használatát? (fő)	2 061	1 778	2 058	2 101	2,1%
A mért tanulók aránya (%)	23,2%	20,6%	22,8%	23,3%	0,5%
Osztályok száma összesen (db)	527	539	507	508	0,2%
Mérésben érintett osztályok száma (db)	426	431	393	411	4,6%
A mérésben érintett osztályok aránya (%)	80,8%	80,0%	77,5%	80,9%	3,4%
Osztályok száma, amelyben valamennyi tanulót mérik (db)	43	19	32	39	21,9%
Osztályok aránya, amelyben valamennyi tanulót mérik (%)	8,2%	3,5%	6,3%	7,7%	1,4%

Megnevezés	02-es régió				Változás
	2004	2006	2007	2008	
Hány tanulóval végezhetnék volna el a vizsgálatot? (fő)	8 822	10 170	10 373	10 577	2,0%
Hány tanulónál tervezik a mérőanyag használatát? (fő)	3 226	3 127	3 368	3 811	13,2%
A mért tanulók aránya (%)	36,6%	30,7%	32,5%	36,0%	3,5%
Osztályok száma összesen (db)	463	566	555	560	0,9%
Mérésben érintett osztályok száma (db)	450	504	485	487	0,4%
A mérésben érintett osztályok aránya (%)	97,2%	89,0%	87,4%	87,0%	-0,4%
Osztályok száma, amelyben valamennyi tanulót mérik (db)	82	62	83	94	13,3%
Osztályok aránya, amelyben valamennyi tanulót mérik (%)	17,7%	11,0%	15,0%	16,8%	1,8%

Megnevezés	03-as régió				Változás
	2004	2006	2007	2008	
Hány tanulóval végezhetnék volna el a vizsgálatot? (fő)	9 094	9 168	9 392	9 158	-2,5%
Hány tanulónál tervezik a mérőanyag használatát? (fő)	3 104	3 015	2 908	2 922	0,5%
A mért tanulók aránya (%)	34,1%	32,9%	22,3%	31,9%	9,6%
Osztályok száma összesen (db)	513	541	517	508	-1,7%
Mérésben érintett osztályok száma (db)	471	479	444	444	0,0%
A mérésben érintett osztályok aránya (%)	91,8%	88,5%	85,9%	87,4%	1,5%
Osztályok száma, amelyben valamennyi tanulót mérik (db)	71	62	65	73	12,3%
Osztályok aránya, amelyben valamennyi tanulót mérik (%)	13,8%	11,5%	12,6%	14,4%	1,8%

Megnevezés	04-es régió				Változás
	2004	2006	2007	2008	
Hány tanulóval végezhetnék volna el a vizsgálatot? (fő)	13 776	13 735	13 933	13 449	-3,5%
Hány tanulónál tervezik a mérőanyag használatát? (fő)	4 886	3 940	3 998	4 027	0,7%
A mért tanulók aránya (%)	35,5%	28,7%	28,7%	29,9%	1,2%
Osztályok száma összesen (db)	787	806	737	718	-2,6%
Mérésben érintett osztályok száma (db)	732	732	608	631	3,8%
A mérésben érintett osztályok aránya (%)	93,0%	90,8%	82,5%	87,9%	5,4%
Osztályok száma, amelyben valamennyi tanulót mérik (db)	131	52	71	86	21,1%
Osztályok aránya, amelyben valamennyi tanulót mérik (%)	16,6%	6,5%	9,6%	12,0%	2,3%

Jelentés a Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer alkalmazásáról a 2008/2009. tanévben

Megnevezés	05-ös régió				
	2004	2006	2007	2008	Változás
Hány tanulóval végezheték volna el a vizsgálatot? (fő)	17 481	17 258	17 401	17 163	-1,4%
Hány tanulónál tervezik a mérőanyag használatát? (fő)	6 298	5 602	5 845	5 968	2,1%
A mért tanulók aránya (%)	36,0%	32,5%	33,6%	34,8%	1,2%
Osztályok száma összesen (db)	859	869	835	829	-0,7%
Mérésben érintett osztályok száma (db)	808	809	751	751	0,0%
A mérésben érintett osztályok aránya (%)	94,1%	93,1%	89,9%	90,6%	0,7%
Osztályok száma, amelyben valamennyi tanulót mérik (db)	129	72	108	128	18,5%
Osztályok aránya, amelyben valamennyi tanulót mérik (%)	15,0%	8,3%	12,9%	15,4%	2,5%

Megnevezés	06-os régió				
	2004	2006	2007	2008	Változás
Hány tanulóval végezheték volna el a vizsgálatot? (fő)	10 868	12 674	12 964	12 511	-3,5%
Hány tanulónál tervezik a mérőanyag használatát? (fő)	3 697	3 251	3 714	3 674	-1,1%
A mért tanulók aránya (%)	34,0%	25,7%	28,6%	29,4%	0,8%
Osztályok száma összesen (db)	532	663	625	613	-1,9%
Mérésben érintett osztályok száma (db)	508	578	542	532	-1,8%
A mérésben érintett osztályok aránya (%)	95,5%	87,2%	86,7%	86,8%	0,1%
Osztályok száma, amelyben valamennyi tanulót mérik (db)	95	42	68	71	4,4%
Osztályok aránya, amelyben valamennyi tanulót mérik (%)	17,9%	6,3%	10,9%	11,6%	0,7%

Megnevezés	07-es régió				
	2004	2006	2007	2008	Változás
Hány tanulóval végezheték volna el a vizsgálatot? (fő)	24 774	25 446	26 932	26 463	-1,7%
Hány tanulónál tervezik a mérőanyag használatát? (fő)	8 119	7 341	8 641	7 928	-8,3%
A mért tanulók aránya (%)	32,8%	28,8%	32,1%	30,0%	-2,1%
Osztályok száma összesen (db)	1 178	1 267	1 263	1 238	-2,0%
Mérésben érintett osztályok száma (db)	1 071	1 150	1 094	1 042	-4,8%
A mérésben érintett osztályok aránya (%)	90,9%	90,8%	86,6%	84,2%	-2,5%
Osztályok száma, amelyben valamennyi tanulót mérik (db)	171	104	208	182	-12,5%
Osztályok aránya, amelyben valamennyi tanulót mérik (%)	14,5%	8,2%	16,5%	14,7%	-1,8%